TİM TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

SEKTÖREL KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

1 - 15 TEMMUZ 2022

Euro Bölgesi'nde Enflasyon Yüzde 8,6 ile Rekor Tazeledi

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Euro Bölgesi'nin 2022 yılı haziran ayına ilişkin enflasyon öncü verilerini yayımladı. Buna göre, Euro Bölgesi'nde mayısta yüzde 8,1 olan yıllık enflasyon, geçen ay yüzde 8,6'a yükseldi. Enflasyona ilişkin beklenti haziranda yüzde 8,4'e yükselmesi yönündeydi. Euro Bölgesi'nde enflasyon, haziranda aylık bazda ise yüzde 0,8'e ulaştı. Haziranda enflasyonun ana itici gücü, Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle keskin şekilde yükselen enerji ve gıda fiyatları oldu. Euro Bölgesi'nde haziran ayındaki enflasyonun ana bileşenlerine bakıldığında, en yüksek yıllık enflasyon yüzde 41,9 ile enerjide gerçekleşti. Enerjiyi, yüzde 8,9 ile gıda, alkol ve tütün ürünleri, yüzde 4,3 ile enerji dışı sanayi ürünleri ve yüzde 3,4 ile hizmetler izledi. Enflasyon, haziran ayında Fransa'da yüzde 6,5, İspanya'da yüzde 10, İtalya'da yüzde 8,5, Hollanda'da yüzde 9,9, Belçika'da yüzde 10,5, Estonya'da yüzde 22 ve Litvanya'da yüzde 20,5 seviyesinde ölçüldü.

ECB, Yeşil Şirketleri Desteklemek İçin Kurumsal Tahvil Alımlarını Yenileyecek

Avrupa Merkez Bankası (ECB), para politikasını iklim değişikliği hedefleriyle uyumlu hale getirmek için kurumsal tahvil alımlarında yeşil şirketleri desteklemeye yönelik ilave adımlar atılacağını duyurdu. ECB'den yapılan açıklamada, iklim değişikliğini para politikası operasyonlarına dahil etmek için ilave adımlar atılacağı belirtildi. Bankanın 344 milyar avroluk kurumsal tahvil portföyünü daha yeşil şirketleri desteklemek için kademeli olarak yenileceğinin belirtildiği açıklamada, bankanın tahvil yatırım kararlarını verirken şirketlerin geçmiş performanslarına, karbon emisyonu azaltılması hedeflerine ve kamuya açıklanan verilere bakılacağı ifade edildi. Açıklamada, ECB'nin iklim eylem planına uygun olarak kurumsal tahvil alımlarında, teminat çerçevesinde, açıklama zorunluluklarında ve risk yönetiminde iklim değişikliğinin hesaba katılacağı ifade edilerek, söz konusu ilave adımların Eurosystem'in bilançosundaki iklim değişikliği ile ilgili finansal riski azaltmayı, şeffaflığı teşvik etmeyi ve ekonominin yeşil geçişini desteklemeyi amaçladığı vurgulandı.

Almanya 30 Yıl Sonra İlk Kez Dış Ticaret Açığı Verdi

Almanya ithalatta artan maliyetler nedeniyle 1991 yılından beri ilk kez dış ticaret açığı verdi. Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis) verilerine göre, ülkede mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ihracat, Mayıs'ta bir önceki aya kıyasla yüzde 0,9 artış beklentisine karşın yüzde 0,5 azalarak 125,8 milyar euro oldu. Mayıs'ta ithalat yüzde 2,7 artarak 126,7 milyar euroya yükseldi. Böylece Almanya'nın mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış dış ticaret açığı 1 milyar euro oldu. Böylece Almanya, 1991'den beri ilk kez dış ticaret açığı verdi. Mayıs 2021'e göre ihracat yüzde 11,7, ithalat da yüzde 27,8 arttı. Almanya'da mayıs ayı ihracatının 67,5 milyar eurosu Avrupa Birliği (AB) ülkelerine yapıldı. Ülke ithalatının 61,8 milyar euroluk bölümü de AB'den geldi. Frankfurt'taki Oxford Economics Ekonomisti olan Oliver Rakau "İhracatın bu koşullarda düşüyor olması şaşırtıcı değil. İthalata, özellikle fiyat gelişmelerine odaklanmak gerekli" şeklinde konuştu.

Goldman Sachs Demir Cevheri Fiyat Tahminini Düşürdü

Goldman Sachs demir cevheri için fiyat tahminini aşağı yönlü revize etti. Banka yılın son 6 ayı için fiyat tahminini yaklaşık yüzde 15 düşürerek ton başına 100 dolara çekti. Kurum e-mail yoluyla yaptığı açıklamada piyasadaki arz fazlası ve Çin ekonomisinin karantinalar sonrası açılmaya başlamasıyla 3 aylık fiyat tahmininin 90 dolar olduğunu açıkladı. Goldman'ın bu açıklaması, fiyatların yüzde 5 ile yaklaşık 2 haftanın en büyük düşüşünü kaydetmesinin ardından geldi. Kurum yılın ikinci yarısında Çin'de talebin yavaşlamasının da etkisiyle 35 milyon tonluk arz fazlası olacağı görüşünde.

AMB’ye Göre Düşük Enflasyon Döneminin Geri Dönmesi Olası Değil

Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde, pandemiden önceki ultra düşük enflasyon döneminin geri dönme ihtimalinin düşük olduğunu ve merkez bankalarının önemli ölçüde daha yüksek fiyat artışı beklentilerine uyum sağlaması gerektiğini söyledi. Ekonomistler, 19 ülkeli Euro bölgesinde zaten %8'in üzerinde olan fiyat artışının, sonbaharın başlarına kadar daha da tırmanmasının beklendiğini söylüyorlar. AMB, on yıldan uzun bir süredir ilk kez temmuz ayında 25 baz puanlık bir faiz artırımı yapmayı planlıyor.

Güney Kore, Asgari Ücreti Yüzde 5 Artırarak 7,40 Dolara Çıkardı

Asgari Ücret Komisyonu yaptığı açıklamada, Güney Kore'nin 2023'te asgari ücretini yüzde 5 artırarak ülke çapında saatte 9.620 won'a (7.41 $) çıkaracağını ve enflasyonun 14 yılın en yüksek seviyesine ulaştığını duyurdu. Hükümet bu yıl için de benzer bir zam uygulamıştı. En son plan, on yıl öncesine göre asgari ücreti neredeyse iki katına çıkaracak. ABD'de, ulusal saatlik asgari ücret 7,25 ABD doları iken bazı bölgeler daha yüksek olarak uyguluyor.

BMW, Temmuz'da 2 Milyar Euro'luk Hisse Geri Alım Programına Başlayacak

Otomobil üreticisi BMW yaptığı açıklamada, temmuz ayında başlaması planlanan 2 milyar avroya (2,08 milyar dolar) varan bir hisse geri alım programının başlatılmasını onayladı. Tutarın büyük kısmı adi hisse senetlerine atfedilirken- 1,85 milyar avro- geri kalanı imtiyazlı hisselerde olacak. Program en geç 31 Aralık 2023 tarihine kadar tamamlanacak.

Azerbaycan Devlet Gümrük Komitesi

Azerbaycan Devlet Gümrük Komitesi (SCC) yakın gelecekte bir dijital web transit hizmeti başlatacağını duyurdu. Komiteye göre, bu platform gümrük idarelerinde beyan sürecinin verimliliğini artıracak ve ayrıca Azerbaycan'ın transit fırsatlarının genişletilmesine de katkıda bulunacak. Komite, "Multimodal taşımacılığın basitleştirilmesi, Devlet Komitesi'nin ülkenin transit potansiyelini geliştirmeye yönelik eylemlerinin önemli bir parçası. Bu bağlamda, gümrük belgelerinin işlenmesi basitleştirildi. Bakü ve Hovsan limanlarında Trans-Hazar Uluslararası Taşıma Güzergahı boyunca konteynerli yük taşırken, Kazakistan ve Türkmenistan'dan yük taşımacılığında gümrük işlemlerinin hızlı geçişi sağlandı." dedi. Komite, web geçiş hizmetinin modern teknolojilere ve elektronik bilgi sistemlerine dayandığını belirtti. Giriş, gümrük idaresine gümrük bölgesinden transit geçişi amaçlanan mal ve araçlar hakkında gerekli bilgilerin ve transit gümrük beyannamesinin önceden verilmesini ve elektronik sistem üzerinden ödemeler yoluyla transit gümrük işlemlerinin hızlandırılmasını mümkün kılacaktır.

Hyundai Motor, Yükseltilmiş Nexo Hidrojen Arabasının Lansmanını Erteledi

Hyundai Motor Co., yakıt hücresi geliştirmesiyle ilgili sorunlar nedeniyle

yükseltilmiş hidrojenle çalışan Nexo SUV'nin lansmanını 2024'e ertelemeye karar verdi. Güney Koreli otomobil üreticisi yeni Nexo'nun seri üretimine ve satışına gelecek yılın ikinci yarısında başlamayı planlamıştı, ancak 2024'e ertelemeye karar verdi. Nexo 2018 yılında piyasaya sürüldü. Raporda ayrıca, Hyundai Motor'un birinci sınıf markası Genesis'teki hidrojen yakıt hücreli araçların lansman takviminin henüz kararlaştırılmadığı ve ilk Genesis marka yakıt hücreli araçların geliştirilmesi projesinin geçen yılın sonlarında askıya alındığı belirtildi.

Çin Merkez Bankası'ndan 'Kriz Modu' Politikasını Değiştirme Sinyali

Çin Merkez Bankası para politikasını normalleştirmeye doğru ilerlediğinin bir işareti olarak finansal sisteminden nakit çekmeye hazır görünüyor. Banka günlük kısa vadeli likidite operasyonunu 3 milyar yuan'la (447 milyon dolar) Ocak 2021'den bu yana en düşük seviyeye çekti. Bu hızla, bu ayın ilk beş gününde haziran sonuna doğru enjekte ettiğinden daha fazla nakit çekmesi muhtemel. Çin Merkez Bankası'nın bu adımı, mayıs ayında imalat sektörü aktivitesinin Şubat'tan beri ilk kez iyileştiğini gösteren verinin ardından geldi. Bankanın likidite duruşundaki değişim, kısa vadeli tahvil getirilerini şimdiden artırdı. Bu durum salgının vurduğu ekonomiyi güçlendirmeyi amaçlayan bol nakit tarafından çıpalanmaya devam eden para piyasası faizlerini yükseltebilir. Citic Securities Başekonomisti Ming Ming paylaştığı bir notta bankanın, para politikasını kriz modundan normalleşmeye kaydırdığını belirtti. Uzman "Merkez Bankası, salgının ekonomik büyümeye zarar verdiği ikinci çeyrekte düşük faiz seviyelerine müsamaha gösterdi, ancak bu sona eriyor olabilir" değerlendirmesini yaptı.

Amazon, Londra'da e-Bisikletle Teslimata Başladı

Amerikan e-ticaret devi Amazon, ilk kez İngiltere'de, kargoları, elektrikli bisikletle dağıtıma başladı. Şirket, Londra'nın merkezinde bir mikromobilite merkezi açarken, yürüyüşçüler ve e-bisikletlerin Hackney'deki merkezden yılda bir milyondan fazla teslimat yapması bekleniyor. Amerikan e-ticaret, bulut bilişim, dijital akış ve yapay zekâya odaklanan teknoloji şirketi bu yıl genelinde Birleşik Krallık'ta mikro hareketlilik merkezleri açıyor. E-bisikletler ve tamamen elektrikli araçlar, Londra Trafik Tıkanıklık Ücreti ve Ultra Düşük Emisyon Bölgesi (ULEZ) ücretlerinden muaf olması nedeniyle Amazon ve teslimat ortakları bunları ödemek zorunda kalmayacak.

İngiltere Maliye Bakanı Sunak ve Sağlık Bakanı Javid İstifa Etti

İngiltere Maliye Bakanı Rishi Sunak ve Sağlık Bakanı Sajid Javid, art arda hükümetteki görevlerinden istifa ettiklerini açıkladı. Javid, Twitter'dan paylaştığı mektupta, artık vicdanen görevine devam edemeyeceğini ve İngiltere Başbakanı Boris Johnson'a güven duymadığı için görevinden istifa ettiğini belirtti. İstifasını sunmak için Johnson'la görüştüğünü aktaran Javid, "Bu görevde hizmet etmek çok büyük bir ayrıcalıktı ancak artık vicdanım rahat bir şekilde devam edemeyeceğimi üzülerek belirtmek istiyorum." ifadesini kullandı. Javid'in istifa açıklamasından kısa bir süre sonra Sunak da Twitter'dan yaptığı paylaşımda istifa ettiğini açıkladı. Sunak, paylaşımında şu ifadelere yer verdi: "Halk haklı olarak hükümetin düzgün, yetkin ve ciddi şekilde yönetilmesini bekliyor. Bunun benim son bakanlık görevim olabileceğinin farkındayım ancak bu standartlar için savaşmaya değer olduğuna inanıyorum ve bu yüzden istifa ediyorum."

THY ve İstanbul Havalimanı Avrupa'nın Zirvesinde Yer Aldı

EUROCONTROL, 27 Haziran-3 Temmuz'u kapsayan bu yılın 26. haftasına ilişkin verileri açıkladı. Buna göre, söz konusu dönemde Avrupa genelinde 214 bin 216 hava trafiği icra edildi. Bu trafik, koronavirüs salgını öncesi 2019'un aynı dönemindekinin yüzde 86,3'üne karşılık geliyor. Günlük 1510 sefer sayısıyla Avrupa'da en çok uçuş yapan üçüncü hava yolu şirketi olan THY, bayrak taşıyıcı şirketler arasında en çok sefer yapan hava yolu şirketi özelliğini korudu. Belirtilen tarihlerde günlük 2 bin 982 uçuş ile Ryanair ilk, Easyjet 1571 seferle ikinci sırada yer aldı. Alman hava yolları Lufthansa ise 1153 sefer ile THY'nin ardından dördüncü oldu. İstanbul Havalimanı ise mayıs ayında 5 milyon 661 bin 151 yolcu ile Avrupa'daki havalimanları arasında ilk sırada yer aldı. İGA'yı 5 milyon 341 bin 644 yolcu ile Londra Heathrow, 5 milyon 227 bin 412 yolcu ile Paris Charles De Gaulle havalimanları takip etti.

İtalya'nın Kuzeyinde Kuraklık Acil Durumu İlan Edildi

İtalya, 70 yılın en kötü kuraklığının ortasında Po Nehri'ni çevreleyen beş kuzey bölgesinde olağanüstü hâl ilan etti. Tarım Birliği Coldiretti'ye göre kuraklık İtalya'nın tarımsal üretiminin %30'undan fazlasını tehdit ediyor. Emilia-Romagna, Friuli Venezia Giulia, Lombardiya, Piedmont ve Veneto'ya su sıkıntısıyla mücadele için 36,5 milyon avro acil durum fonu verilecek. İtalyan hükümeti, "Olağanüstü hâl, mevcut durumu olağanüstü araç ve yetkilerle yönetmeyi amaçlıyor" açıklamasında bulundu.

Meksikalı Kullanılmış Araba Girişimi Kavak, Latin Amerika Dışına Genişliyor

Meksikalı kullanılmış araba platformu Kavak, ofis açmak ve platformunu Türkiye dahil dört yeni ülkede kullanıma sunmak için 180 milyon dolar yatırım yapıyor. Türkiye şirketin Latin Amerika dışındaki ilk lokasyonu. Kendisini dünyanın en büyük ikinci el otomobil işletmesi olarak nitelendiren Kavak, 120 milyon dolarlık planlı yatırımla Kolombiya, Şili ve Peru'ya girecek. İcra Kurulu Başkanı Carlos Garcia, şirketin Türkiye'ye genişlemesi için 60 milyon dolar ayırdığını söyledi.

AB, Dünyanın En Yüksek Barajına Yatırım Yapmayı Planlıyor

AB yetkilileri, Avrupa Birliği'nin Tacikistan'daki dünyanın en yüksek barajının en büyük yatırımcısı olmayı planladığını belirterek, Orta Asya'nın Rus enerjisine olan bağımlılığını kesmesine yardımcı olmayı hedefliyor. Ayrıca, AB'nin Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi'ne verdiği yanıtın bir parçası olmayı amaçlıyor. Tacikistan, karayla çevrili eski Sovyetler Birliği ülkesine tam enerji bağımsızlığı sağlayabilecek dev hidro elektrik Rogun tesisinin inşaatına 2016 yılında başladı.

Çin Çeliğine Karşı Anti – Damping Önlemlerinin Kaldırılması

İngiltere Ticaret Önlemeleri Kurumu (TRA), Ukrayna'daki savaş nedeniyle diğer ülkelerden gelen arzdaki düşüşü karşılamak için daha fazla ithalata ihtiyaç olduğunu belirterek Çin inşaat çeliğine yönelik anti-damping önlemlerinin kaldırılmasını önerdi. TRA, Rusya, Beyaz Rusya ve Ukrayna'nın 2020-21 yıllarında İngiltere'nin inşaat demiri ithalatının %27'sini sağladığını ve bunun büyük olasılıkla Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve İngiltere'nin Rusya ve Beyaz Rusya'ya karşı yaptırımlarının bir sonucu olarak önemli ölçüde düşeceğini kaydetti. TRA, Çin'den gelen HFP inşaat demiri olarak bilinen takviye çeliğine ilişkin önlemlerin İngiltere üzerinde ciddi ekonomik etkisi olacağını bildirdi.

İran ve Avrasya Birliği Arasındaki Ürünlerin Yüzde 80'inin Gümrük Vergisi Sıfırlanacak

İran ile Avrasya Ekonomik Birliği arasında nihaileşmekte olan serbest ticaret anlaşmasının imzalanması ile İran ve Birlik arasındaki ürünlerin yüzde 80'inin gümrük vergisi sıfırlanacak. İran heyeti ile Avrasya Ekonomik Birliği üyesi ülkelerin temsilcilerinin katıldığı toplantı, İsfahan Ticaret Odası'nın ev sahipliğinde düzenlenerek iki taraf arasında serbest ticaret anlaşmasının imzalanma aşamaları incelendi. İran'ın Avrasya Müzakereleri Başmüzakerecisi Mirhadi Seyyedi, konu ile ilgili yaptığı açıklamada, mevcut tercihli ticaret anlaşmasının serbest ticaret anlaşmasına dönüşmesi ile İran ve Avrasya Ekonomik Birliği arasındaki mal ve ürünlerin yüzde 80'lık kısmının gümrük vergisiz takas edilebileceğini ve bunun İran ticareti üzerinde büyük etkileri olacağını söyledi. Bu müzakerelerin amacı, mevcut tercihli ticaret anlaşmasını serbest ticaret anlaşmasına dönüştürmek. Serbest ticaret anlaşmasında malların yüzde 80'i gümrüksüz takas edilmekte. 6 Temmuz'a kadar sürecek görüşmelere katılan taraflar, yetkililerin nihai imzasını almak için ürün ve mallardan bir liste ve anlaşma metnini tamamlamayı umuyor.

TİM TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

sektor@tim.org.tr